

Encallats posant condons als plàtans

Pocs centres demanen tallers d'educació sexual, mentre que l'alumnat i les famílies els troben imprescindibles

5 min. PALMA 07/03/2020 00:07

MARIA FUSTER

Una maqueta que s'utilitza en els tallers del servei Palmajove Sexconsulta.

“L'única educació sexual que he rebut va ser quan el professor de biologia, a tercer d'ESO, ens va explicar els aparells reproductors i després vàrem posar un preservatiu a un plàtan”, explica una al·lota de Vilafranca que ara té 17 anys. Un al·lot de Palma, de la mateixa edat, comenta que quan en varen fer una xerrada al seu institut només els varen parlar de malalties de transmissió sexual, d'embaràs i de prevenció. Recorda també que, quan a classe miraven una pel·lícula, el professor passava a càmera ràpida les escenes amb component sexual. Un nin d'Alaró, que està a punt de fer onze anys, explica que a classe de naturals un dia el professor va parlar de com s'engendraven els nadons -sense esmentar la reproducció assistida-. I un jove de Palma, de catorze anys, assegura que no ha tingut mai cap classe d'aquest tipus.

La manca d'espai a les aules per al sexe, el tema que genera més interès en l'adolescència -una etapa que, segons l'OMS, va dels 11 anys als 19-, podria ser objecte de tesi doctoral. Durant l'any 2019, dels 110 centres educatius que hi ha a Palma, menys d'una vintena varen demanar fer tallers a Sexconsulta, un servei de l'Ajuntament. El percentatge d'aprofitament dels tallers que ofereix la Conselleria de Salut també és baix. Durant el curs 2017-2018, només un 33% del total de centres de les Illes sol·licità el programa Consulta Jove, en el qual normalment infermeres escolten i resolen els dubtes i les inquietuds dels alumnes sobre el sexe. El curs passat, dels 314 centres educatius que hi ha a les Illes, només 43 demanaren el programa d'educació sexual i afectiva de la Conselleria de Salut 'Amb tots els sentits'.

Accedir a aquesta valuosa informació dependrà del “grau d’implicació del professorat i de si són *progres* o no”, assegura Ana Mari Madrid, psicòloga i sexòloga de Sexconsulta. Ella creu que “és essencial” donar eines sobre sexualitat i afectivitat, i que hauria de ser part del currículum des d’Infantil. “Es podrien prevenir tantes coses”, afirma. **També diu que cal parlar sempre “des de la perspectiva feminista i de les relacions sanes”. La importància d’impartir a l’alumnat coneixements sobre aquest tema no és d’ara. “Fa 20 anys que el BOE diu que s’ha d’impartir educació afectiva i sexual, però encara s’està fent el mateix que es feia llavors. I fer creure que se n’està ensenyant, perquè se’n fa un taller a l’any, és mentir”, assenyala la sexòloga Teresa Ramos.**

Del que no hi ha cap dubte és que hi ha un buit informatiu i demanda per omplir-lo. Segons Ana Mari Madrid, al servei de Palmajove li arriben cada vegada més consultes, també de municipis de Mallorca i fins i tot de les altres illes i comunitats, com Andalusia. “És un dels temes de què més xerram i que ens desperta més interès per aprendre”, diu la jove de 17 anys de Vilafranca. Als carrers de Palma, com ja ho han fet en altres ocasions, les estudiants han reclamat al Govern “que, per erradicar el masclisme, posi en marxa una assignatura d’educació sexual inclusiva i en llibertat, obligatòria i avaluable”.

Aprendre del porno

Molts experts han disparat totes les alarmes assenyalant que el porno ha esdevingut una de les principals fonts d’informació dels joves sobre sexe. I això i la manca d’una educació afectivosexual està relacionat directament amb l’augment de grups d’homes que violen en grup, com els de la Manada i els que varen violar una menor a Palma el 24 de desembre passat.

La sexòloga de Sexconsulta també veu que s’ha obert un perillós abisme amb l’entrada del porno. Explica que impartint el taller s’ha trobat joves que coneixien pràctiques sexuals absolutament lesives de les quals ella no sabia res, tot i que se n’informa i fa recerca constantment. La jove de Vilafranca que té 17 anys afirma que hi ha al·lots que pensen que “el sexe ha de ser agressiu com el del porno, i que no s’ha d’anar a poc a poc”. Imma Alcina, mare de dos al·lots de poc més de vint anys i d’una nina de nou, es lamenta que els seus dos fills grans no varen rebre cap formació. Ella, com a membre de la FAPA, ha traslladat aquesta preocupació a la Conselleria. “Nosaltres a casa n’hem xerrat des que eren petits amb molta normalitat, però hi ha famílies que no i per això és important que es faci a les escoles”, explica. Creu que s’ha de tractar el sexe sobretot des de “l’afectivitat, tenint en compte el cos, les carícies, les abraçades, l’empatia i l’escolta”, i que “s’ha de fer com abans millor”.

Enguany podria haver-hi un avenç. Segons el responsable de Convivèxit, Jaume Font, el setembre es traslladarà per primera vegada als centres que han de tenir un pla de coeducació, el qual ha d’incloure l’educació afectivosexual, a través del programa ‘Amb tots els sentits’, que fa dos anys que s’ofereix a Secundària. Actualment s’està revisant el material per oferir-ho a Infantil i Primària, ja que hi faltava la perspectiva de gènere. Això sí, dur a terme aquest elaborat programa o fer educació sexual amb un plàtan continuarà depenent de la decisió de cada centre.